

Milí studenti a studentky.

Posílám vám druhou část výkladu k vedlejším větám. Přepište (nebo vytiskněte a vlepíte) si ji do sešitu. Kdo chcete (= **dobrovolné**), můžete si látku procvičit v následujícím cvičení a zaslat mi odpovědi ke kontrole mailem na adresu jirina.bartosova@sousvodnany.cz. Pokud vám bude cokoli ohledně vedlejších vět nejasné, obraťte se na mě.

S pozdravem J. Bartošová

(do sešitu)

PŘÍSUDKOVÁ

- Vyjadřuje část přísudku jmenného se sponou
- Sponové sloveso (být, bývat, stát se, stávat se) zůstává v hlavní větě
- Ptáme se na ni: Jaký? Jak?
- Spojovací výrazy: jaký, jak, jako
- Př.: Alena není taková,^{VH} **jak ji popisují ostatní.**^{VV} ← Alena není skvělá. x Alena není zlá.

DOPLŇKOVÁ

- Závisí zároveň na jménu (podmět, předmět) a na slovesu
- Často následuje po slovesech smyslového vnímání (spatřit, zaslechnout, cítit)
- Spojovací výrazy: jak, jako
- Ptáme se na ni: Jak?
- Př. *Pozoroval jsem bráchu,*^{VH} **jak se mi snaží z garáže ukrást můj oblíbený míč.**^{VV}

PŘÍSLÓVEČNÁ ČASOVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení času věty hlavní
- Ptáme se na ni: Kdy, odkdy, jak dlouho, jak často
- Spojovací výrazy: Jakmile, když, až
- Př. U toho stolu prostě budeš sedět,^{VH} **dokud ta játra všechna nedojíš!**^{VV} → *Dokdy budeš sedět u stolu?*

PŘÍSLÓVEČNÁ MÍSTNÍ

- Vyjadřuje příslovečné určení místa věty hlavní
- Ptáme se na ni: Kde, kam, kudy, odkud
- Spojovací výrazy: Kde, kam, kudy
- Př. Čekal jsem na tebe přesně **tam,**^{VH} **kde jsme se domluvili.**^{VV} – Kde jsem čekal?

PŘÍSLÓVEČNÁ ZPŮSOBOVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení způsobu věty hlavní
- Ptáme se na ni: Jak, jakým způsobem

- Spojovací výrazy: Jak, že, pokud
- PŘ. **Jak se do lesa volá,**^{VV} **tak** se z lesa ozývá.^{VH} – Jak se z lesa ozývá?

PŘÍSLOVEČNÁ MĚROVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení míry věty hlavní
- Ptáme se na ni: Do jaké míry
- Spojovací výrazy: Do jaké míry? Kolik?
- PŘ. Naštval mě **tak,**^{VH} **že jsem mu prostě musel dát facku.**^{VV} – *Jak moc mě naštval?*

PŘÍSLOVEČNÁ PŘÍČINNÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení příčiny věty hlavní
- Ptáme se na ni: Proč? Z jaké příčiny
- Spojovací výrazy: Protože, poněvadž, že, jelikož
- PŘ. **Jelikož jsem měl chřipku,**^{VV} nemohl jsem do školy.^{VH} – *Proč/z jaké příčiny jsem nemohl do školy?*

PŘÍSLOVEČNÁ ÚČELOVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení účelu věty hlavní
- Ptáme se na ni: Za jakým účelem
- Spojovací výrazy: Abychom, aby, abyste
- PŘ. Vyjdeme o půl hodiny dřív,^{VH} **abychom stihli vlak.**^{VV} – *Proč vyjdeme dřív?*

PŘÍSLOVEČNÁ PODMÍNKOVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení podmínky věty hlavní
- Ptáme se na ni: Kdy? Za jaké podmínky
- Spojovací výrazy: Konc. –li, jestliže, když, kdyby
- PŘ. Napíšu ti všech pět úkolů a budu za tebe mazat tabuli na každé hodině,^{VH} **když mi dáš svou svačinu.**^{VV} – *Za jaké podmínky ti napíšu všech pět úkolů a budu za tebe mazat tabuli?*

PŘÍSLOVEČNÁ PŘÍPUSTKOVÁ

- Vyjadřuje příslovečné určení přípustky věty hlavní
- Ptáme se na ni: I když
- Spojovací výrazy: Třebaže, přestože, i kdyby
- PŘ. **Ačkoli mám těžkou rýmičku,**^{VV} musím si jít zítra do školy napsat tři testy.^{VH} – *I přes co si musím jít do školy napsat testy?*

DOBROVOLNÉ PROCVIČOVÁNÍ

1. Sednu si tady a počkám, dokud nedostaneš rozum.
2. Vezmi si čepici, ať ti nenafouká vítr do uší.
3. Bylo mi, jako by mi někdo zabodl do srdce tisíc mečů.
4. Když tam nebudeš ty, zůstanu také doma
5. Jaroslava se cítila, jako by se ocitla ve své nejhorší noční můře.
6. Všichni se občas rádi vracíme tam, kde nám bylo dobře.
7. Půjdu se ven projít, i když se mi vůbec nechce.